

Chủ đề: TRÁI ĐẤT VÀ BẦU TRỜI

Bài
26

Các mùa trong năm

I. MỤC TIÊU

Sau bài học, HS:

- Nêu được tên và một số đặc điểm của các mùa trong năm: mùa xuân, mùa hè, mùa thu, mùa đông; mùa mưa và mùa khô.
- Lựa chọn được trang phục phù hợp theo mùa để giữ cơ thể khoẻ mạnh.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC

- GV: Hình trong bài 26 SGK, một số hình ảnh, video clip về các mùa: xuân, hè, thu, đông; mùa mưa và mùa khô.
- HS: SGK, VBT, một số hình ảnh về bốn mùa: xuân, hè, thu, đông; mùa mưa và mùa khô.

III. HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

TIẾT 1

Hoạt động khởi động và khám phá

* **Mục tiêu:** Tạo hứng thú và khơi gợi những hiểu biết của HS về những mùa trong năm nơi HS đang sống.

* **Cách tiến hành:**

- GV tổ chức dưới hình thức hỏi – đáp.
- GV đưa câu hỏi về những mùa trong năm ở địa phương mà HS biết.
- GV nhận xét chung và dẫn dắt vào bài học: “Các mùa trong năm”.

Hoạt động 1: Tìm hiểu đặc điểm của bốn mùa

* **Mục tiêu:** HS nhận biết đặc điểm mỗi mùa qua hình.

* **Cách tiến hành:**

- GV yêu cầu HS quan sát (hoặc GV trình chiếu) hình 1, 2, 3, 4 trong SGK trang 104, 105.
- GV chia nhóm HS, yêu cầu mỗi nhóm thảo luận về từng hình, nêu rõ đặc điểm mỗi mùa trong hình.

- GV đề nghị mỗi nhóm cử đại diện để trả lời câu hỏi trong SGK về mỗi mùa trong hình.
- Cả lớp nhận xét về các câu trả lời của mỗi nhóm.
- GV có thể trình chiếu video clip về từng mùa trong năm để HS dễ dàng rút ra kết luận.
- * **Kết luận:** Một số vùng, miền của nước ta có bốn mùa trong năm. Đó là các mùa: xuân, hè, thu, đông.

Hoạt động 2: Trò chơi

- * **Mục tiêu:** HS liên hệ đặc điểm của mỗi mùa trong năm.
- * **Cách tiến hành:**
 - GV tổ chức thi đua giữa các nhóm: GV cho mỗi HS trong nhóm trình bày tranh ảnh đã sưu tầm và đặt câu hỏi với một bạn trong nhóm khác về mùa có trong hình.
 - GV nhận xét và tuyên dương các nhóm.
- * **Kết luận:** Mỗi mùa trong năm đều có đặc điểm riêng. Mùa xuân: thời tiết mát mẻ, cây cối tươi tốt, hoa nở rộ. Mùa hè: thời tiết nóng bức, có hoa phượng, hoa sen nở rộ. Mùa thu: thời tiết mát mẻ, có nhiều lá vàng rụng. Mùa đông: thời tiết lạnh giá, cây cối héo úa.

Hoạt động 3: Vẽ một cây vào một mùa mình yêu thích

- * **Mục tiêu:** HS thể hiện qua hình vẽ ý thích của bản thân về cây vào mỗi mùa và qua đó, có nhận thức về đặc điểm của thực vật vào mỗi mùa.
- * **Cách tiến hành:**
 - Một HS nhận xét về mùa trong hình vẽ cây và giải thích lí do vì sao biết được.
 - GV yêu cầu mỗi HS tự vẽ hình về cây vào một mùa mà em yêu thích.
 - HS chia sẻ với bạn về bức hình mình đã vẽ. Nói với bạn lí do tại sao lại thích mùa đó.
 - GV thống kê số HS trong lớp thích từng mùa và có thể trình bày bảng thống kê trên bảng để HS tập làm quen với bảng thống kê, ví dụ:

Mùa	Xuân	Hè	Thu	Đông
Số HS thích

Kết luận: Một số nơi trên Trái Đất có bốn mùa: xuân, hè, thu, đông. Mùa xuân ấm áp, mùa hè nóng bức, mùa thu mát mẻ, mùa đông lạnh giá.

Hoạt động tiếp nối sau bài học

GV yêu cầu HS về nhà tìm hiểu các mùa ở tỉnh Đăk Lăk, Trà Vinh.

TIẾT 2

Hoạt động khởi động và khám phá

* **Mục tiêu:** Tạo hứng thú và khơi gợi những hiểu biết của HS về những mùa ở một số địa phương của miền Nam nước ta và nhận thức của HS về mùa ở thời điểm hiện tại.

* **Cách tiến hành:**

- GV tổ chức dưới hình thức hỏi – đáp.
- GV đưa câu hỏi để đánh giá mức độ hiểu biết của HS về mùa hiện tại ở một số địa phương của miền Nam nước ta.
- GV nhận xét chung và dẫn dắt HS vào tiết 2 của bài học.

Hoạt động 1: Giới thiệu về mùa khô và mùa mưa

* **Mục tiêu:** HS nhận biết ở một số địa phương của miền Nam có hai mùa là mùa khô và mùa mưa.

* **Cách tiến hành:**

- GV yêu cầu HS quan sát hình 7, 8 trong SGK trang 106.
- GV chia nhóm HS, yêu cầu mỗi nhóm thảo luận về nội dung từng hình, trả lời câu hỏi:
 - + Bạn Lan đang ở đâu? Trà Vinh thuộc miền nào của đất nước ta?
 - + Thời tiết ở Trà Vinh hiện nay ra sao? Khi nào sẽ có mưa?
 - + Bạn Minh đang ở đâu? Thời tiết ở đó như thế nào?
 - + Như vậy, Trà Vinh có mấy mùa trong năm, đó là những mùa nào?
- GV đặt câu mở rộng: Chúng ta có thể đoán bối cảnh câu chuyện xảy ra vào khoảng tháng mấy trong năm không?
 - Mỗi nhóm cử đại diện trả lời các câu hỏi trên.
 - GV đề nghị cả lớp nhận xét câu trả lời của mỗi nhóm.
 - GV có thể trình chiếu video clip về từng mùa trong năm ở một số địa phương của miền Nam để HS dễ dàng rút ra kết luận.

* **Kết luận:** Ở một số địa phương của miền Nam nước ta có hai mùa là mùa khô và mùa mưa trong năm.

Hoạt động 2: Đặc điểm của mùa khô và mùa mưa

* **Mục tiêu:** HS nhận biết đặc điểm của mùa khô và mùa mưa.

* **Cách tiến hành:**

- GV đề nghị lớp quan sát và so sánh đặc điểm giữa hai hình 9 và 10 (SGK trang 106).

– GV đề nghị HS thảo luận nhóm đôi và trao đổi về những đặc điểm của từng mùa nơi bạn Lan ở.

– GV đặt câu hỏi về đặc điểm trong mỗi hình: bầu trời, thời tiết, cây cối,...

* **Kết luận:** Nơi bạn Lan ở có hai mùa. Mùa khô: bầu trời nắng chói chang, cây cỏ xung quanh nhà vàng úa, đất khô nứt nẻ. Mùa mưa: bầu trời thường hay xám xịt và mưa, cây cỏ xanh tốt, đất ẩm ướt.

Hoạt động 3: Nhận xét về đặc điểm các mùa ở một số địa phương của miền Nam nước ta

* **Mục tiêu:** HS nhận biết đặc điểm của các mùa ở một số địa phương của nước ta qua hình ảnh.

* **Cách tiến hành:**

– GV cho HS quan sát cặp hình 11a – 11b trong SGK trang 107.

– GV đặt câu hỏi:

+ Tỉnh Đăk Lăk thuộc miền nào của đất nước ta?

+ Thời tiết giữa hình 11a và hình 11b có những điểm gì khác nhau?

– GV chia nhóm HS và đề nghị mỗi nhóm thảo luận.

* **Kết luận:** Mỗi mùa trong năm đều có đặc điểm riêng. Mùa khô: thời tiết khô ráo, trời nắng chói chang. Mùa mưa: thời tiết ẩm ướt, bầu trời u ám.

Hoạt động 4: Xác định thời gian diễn ra mùa khô hoặc mùa mưa trong năm

* **Mục tiêu:** HS nhận biết được những tháng trong năm có mùa khô, những tháng có mùa mưa.

* **Cách tiến hành:**

– GV tổ chức cho HS thảo luận và trả lời câu hỏi: Ở miền Nam nước ta, mùa mưa thường vào thời gian nào trong năm?

– GV yêu cầu HS quan sát hình tờ lịch và trả lời.

(Gợi ý: Mùa mưa thường bắt đầu vào tháng 5 và kết thúc vào tháng 11 trong năm. Thời gian còn lại là mùa khô)

– GV có thể đặt câu hỏi để mở rộng thêm cho HS: Có phải trong mùa mưa, ngày nào trời cũng mưa không?

* **Kết luận:** Ở một số nơi, một năm có khoảng thời gian mưa nhiều gọi là mùa mưa, thời gian còn lại nắng nóng, mưa ít gọi là mùa khô.

Hoạt động tiếp nối sau bài học

GV yêu cầu HS về nhà tìm hiểu về các loại trang phục phù hợp với mỗi mùa trong năm.

TIẾT 3

Hoạt động khởi động và khám phá

* **Mục tiêu:** Tạo hứng thú và khơi gợi lại nội dung bài học của tiết học trước.

* **Cách tiến hành:**

- GV yêu cầu HS nhắc lại đặc điểm thời tiết của các mùa trong năm.
- GV đặt câu hỏi: Với đặc điểm thời tiết khác nhau của mỗi mùa, chúng ta có cần thay đổi trang phục để phù hợp với từng loại thời tiết không?
- GV yêu cầu HS kể tên những trang phục mà em sẽ mặc tương ứng cho từng mùa.
- GV dẫn dắt HS vào tiết 3 của bài học.

Hoạt động 1: Nhận biết trang phục phù hợp theo mùa

* **Mục tiêu:** HS nhận biết cách mặc trang phục phù hợp với thời tiết của mỗi mùa trong năm.

* **Cách tiến hành:**

- GV cho HS quan sát các hình 13, 14, 15, 16 ở trang 108 SGK.
- GV tổ chức cho HS thảo luận nhóm theo nội dung câu hỏi: Các bạn trong mỗi hình đã mặc trang phục phù hợp với từng mùa chưa? Vì sao?
- GV có thể đặt thêm câu hỏi mở rộng cho HS:
 - + Nếu nơi em đang sống có đủ bốn mùa, em sẽ chọn trang phục như thế nào cho từng mùa?
 - + Em hãy kể về những trang phục mà gia đình em thường chuẩn bị khi thời tiết chuyển mùa.
 - Đại diện mỗi nhóm trình bày câu trả lời. GV và HS cùng nhận xét, rút ra kết luận.
- * **Kết luận:** Mỗi mùa có một loại thời tiết khác nhau. Em cần mặc trang phục phù hợp với thời tiết từng mùa.

Hoạt động 2: Trò chơi “Chọn trang phục phù hợp”

* **Mục tiêu:** HS nhận thức được sự cần thiết của việc mặc trang phục phù hợp với thời tiết của mỗi mùa trong năm để chọn trang phục phù hợp.

* **Cách tiến hành:**

- GV chia nhóm và mỗi nhóm lựa chọn một mùa mình yêu thích.
- GV đề nghị mỗi nhóm chọn và phối ghép các trang phục trong hình 17 trang 109 SGK sao cho phù hợp với thời tiết mỗi mùa.

- Mỗi nhóm trình bày kết quả.
- GV và HS cùng nhận xét.
 - GV đặt câu hỏi mở rộng: Nếu chúng ta không mặc trang phục phù hợp với thời tiết mỗi mùa thì chuyện gì có thể xảy ra? GV yêu cầu HS cung cấp một số ví dụ cụ thể như vào mùa đông mà mặc áo mỏng thì sẽ bị gì? Mùa hè không mang theo ô (đủ) khi đi ra ngoài có thể bị gì?...
 - GV dẫn dắt để HS có thể rút ra được kết luận: Thời tiết của mỗi mùa đều có những đặc điểm riêng. Em cần lựa chọn trang phục phù hợp với từng mùa để giữ cơ thể khoẻ mạnh.

Hoạt động 3: Thi đua cắt, xé, dán trang phục cho các mùa

* **Mục tiêu:** HS tập cắt, xé, dán trang phục mình ưa thích và phù hợp theo mùa.

* **Cách tiến hành:**

- GV yêu cầu mỗi nhóm HS chọn vật dụng cần thiết (theo gợi ý trong hình 18a ở trang 109 SGK) và một loại trang phục ưa thích để thiết kế.
 - GV gợi ý HS vẽ lên giấy kiểu trang phục mình chọn lựa, sau đó cắt, xé, dán tạo sản phẩm.
 - HS trưng bày các trang phục đã thiết kế.
 - GV hướng dẫn HS chấm điểm để chọn các giải nhất, giải nhì, giải ba.
 - GV tổng kết và tuyên dương các nhóm.

GV dẫn dắt để HS nêu được các từ khoá của bài: “Mùa đông – Mùa hè – Mùa khô – Mùa mưa – Mùa thu – Mùa xuân”.

Hoạt động tiếp nối sau bài học

GV yêu cầu HS về nhà sưu tầm hình ảnh về các hiện tượng thiên tai: bão hay lũ, lụt, hạn hán để chuẩn bị cho bài học sau.